

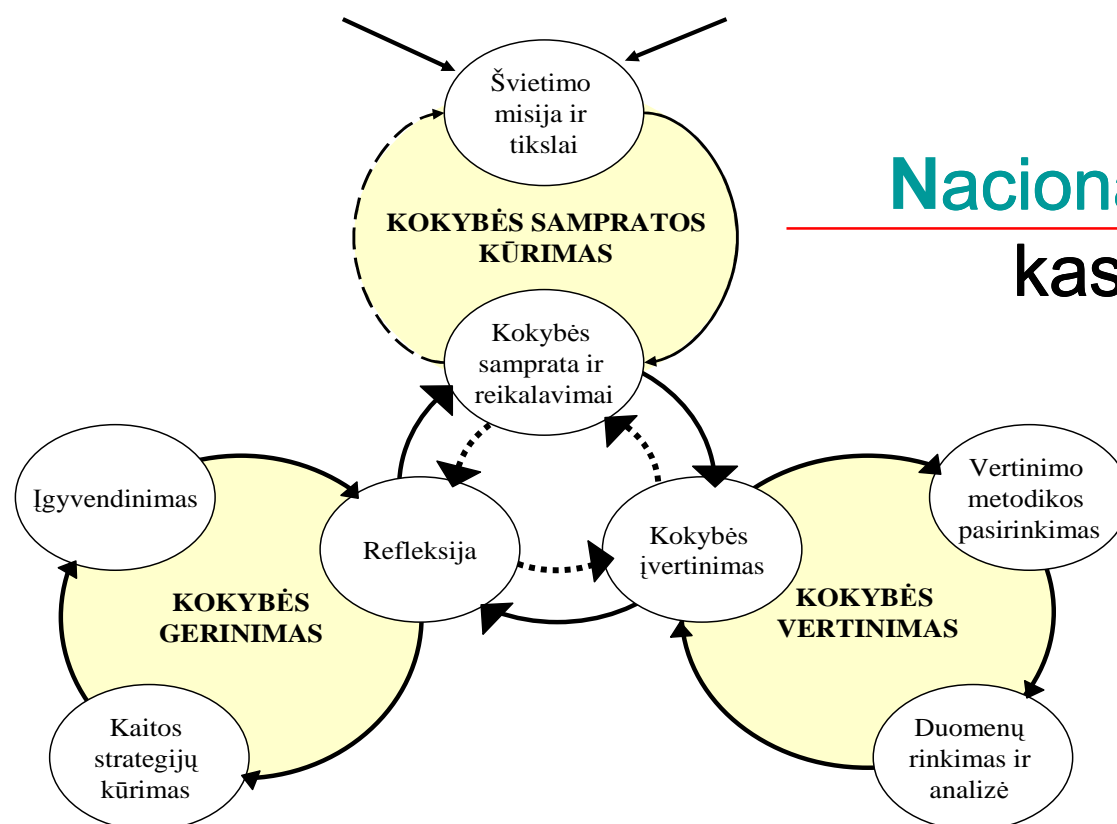
Geros mokyklos samprata, vizija ir susitarimai

Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas

2013 Panevėžys

Kokybės užtikrinimo koncepcija

Nacionaliniu lygiu nėra susitarta,
kas yra gera mokykla, tačiau
labai svarbu, kad tokios
paieškos vyksta
mokyklos lygmeniu

Švietimo problemos analizė

2012 Nr. 3 (67)

Kokybės laidavimo sistema

	Administracinės statistikos rinkimas ir analizė	Švietimo būklės tyrimai ir problemų analizės	Mokymosi pasiekimų vertinimas	Kokybinis mokyklų veiklos vertinimas	Mokytojų kompetencijos vertinimas	Švietimo teikėjų konsultavimas, pagalba	Leidimų pradėti veiklą teikimas	Skundų tyrimas ir konfliktų sprendimas
Nacionalinis lygmuo	Švietimo valdymo informacinė sistema (ITC)	Valstybiniai egzaminai (NEC)	Išorinis mokyklų veiklos kokybės vertinimas (NMVA)	Seimo kontrolierių įstaiga	Registru skyrius (ŠMM)			
	Valstybės švietimo stebėsenos rodiklių sistema	Švietimo politikos analizės padalinys (NMVA)	Mokinių pasiekimų tyrimai (NEC, UPC)	Stebi ir vertina mokytojų veiklos kokybę				
Savivaldos lygmuo	Savivaldybės informacinė sistema	Naudojasi centrinio lygmens užsakytų tyrimų išvadomis, atlieka savus tyrimus	Naudojasi centrinio lygmens sutvarkytais egzaminų ir testų rezultatais	Užsako išorinį mokyklų vertinimą	Atestuoja mokytojus	Pedagoginės psichologinės tarnybos		Savivaldybės švietimo padalinys analizuoja ir priima sprendimus pagal kompetenciją
Mokyklos lygmuo	Mokyklos informacinė sistema		Vertina mokymosi pažangą ir pasiekimus	Atlieka savo veiklos kokybės vertinimą Gali užsisakyti išorinį vertinimą		Konsultuojasi, mokosi mokyklos metodinėse grupėse		Mokyklos vadovas, taryba analizuoja ir priima sprendimus pagal kompetenciją

Švietimo problemos analizė
2009 Nr. 9 (37)

Santrumpų paaiškinimas: ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija; ITC – Švietimo informacinių technologijų centras; NEC – Nacionalinis egzaminų centras; NMVA – Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra

Vidiniai veiksniai

- Įrankis, padedantis įvardinti, kas yra laikoma visuotinai pripažįstama gera praktika ir skatinantis mokyklų iniciatyvumą tobulėjimo link
- Vieningas pagrindas struktūriniam švietimo sistemos pokyčiams, kryptis ilgalaikėms mokyklų veiklos kokybės gerinimo iniciatyvoms

Išoriniai veiksniai

- Iš sparčios technologijų, klimato, ekonomikos ir vertybių kaitos kylantis poreikis patiems tapti kaitos iniciatoriais, kuriant naujas žinias ir procesus
- Informacinės visuomenės poreikių nebeatitinkanti, tradiciniu institucinio ugdymo modeliu paremta Lietuvos mokyklinio ugdymo sistema
- Spartus globalizacijos procesas, tarptautiškumo didėjimas, skatinantys atvirumo, gebėjimo spręsti problemas, analitinio mąstymo įgūdžių poreikį

Etapai

- **Studija**
- **Geros mokyklos koncepcija**
- **Koncepcijos ekspertinis vertinimas**
- **Rodikliai**
- **Diskusijos**
- **Politiniai sprendimai**

Studija

Naujosios Zelandijos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Naujoji Zelandija

Naujoji Zelandija patenka tarp kokybiškiausių švietimą užtikrinančių valstybių pasaulyje.

- Savarankiškumas apima visus mokyklos lygmenis – didinamas mokyklos autonomijos lygmuo, mokytojai turi teisę būti mokymo proceso kūrėjais ir organizatoriais, o vaikas turi išsiugdyti gebėjimą mokytis ir dirbti savarankiškai.
- Geros mokyklos modelis apima 6 efektyvios mokyklos veiklos dimensijas

Studija

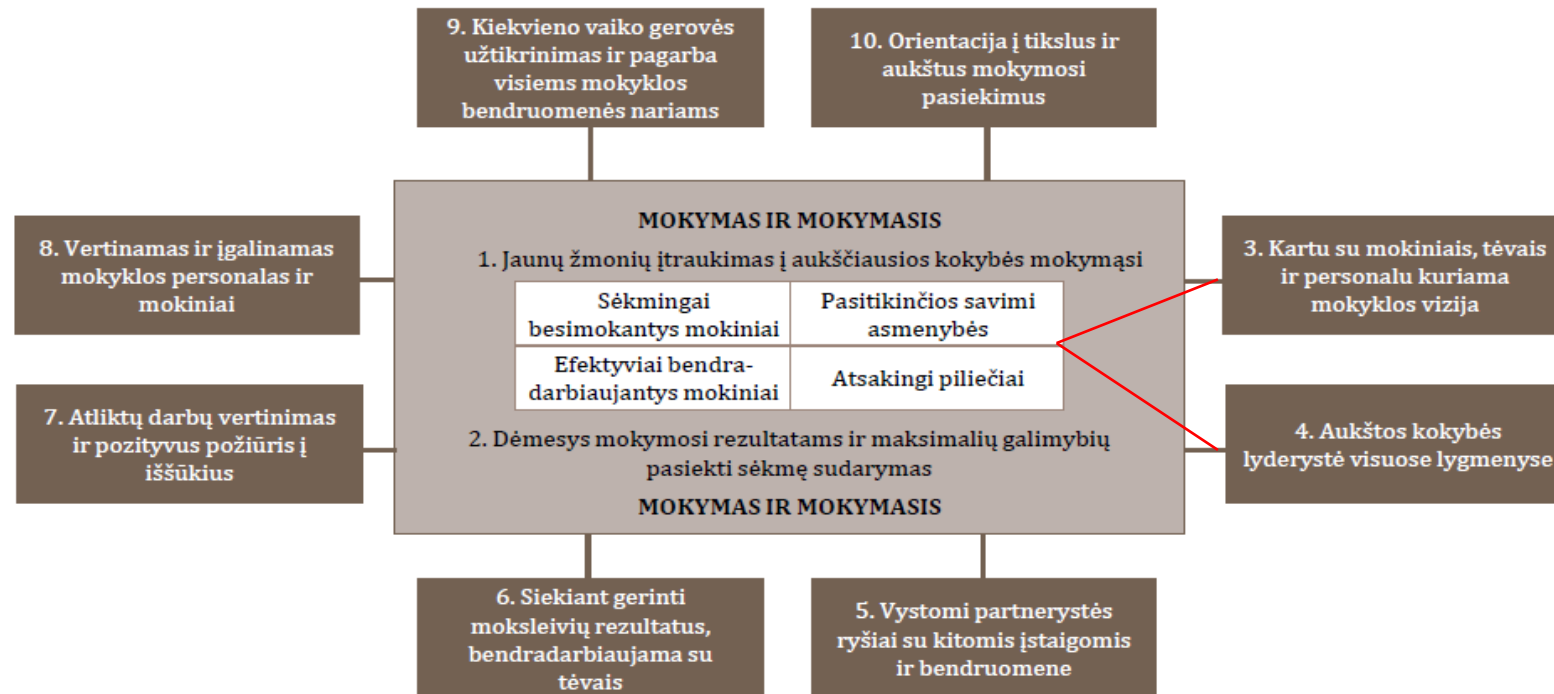
Škotijos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Škotija

Jungtinės Karalystės dalis, turinti išskirtinį požiūrį į švietimo kokybę ir mokyklų atskaitomybę, užtikrinamą gerai parengta ir efektyviai įgyvendinama mokyklų vertinimo sistema.

Studija

Suomijos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Suomija

Igyvendinusi drąsias švietimo reformas ir pripažįstama kaip itin gerų švietimo rezultatų pasiekusi šalis. Siūlo kokybiškiausią švietimą Europoje ir priklauso pasaulio švietimo lyderiams.

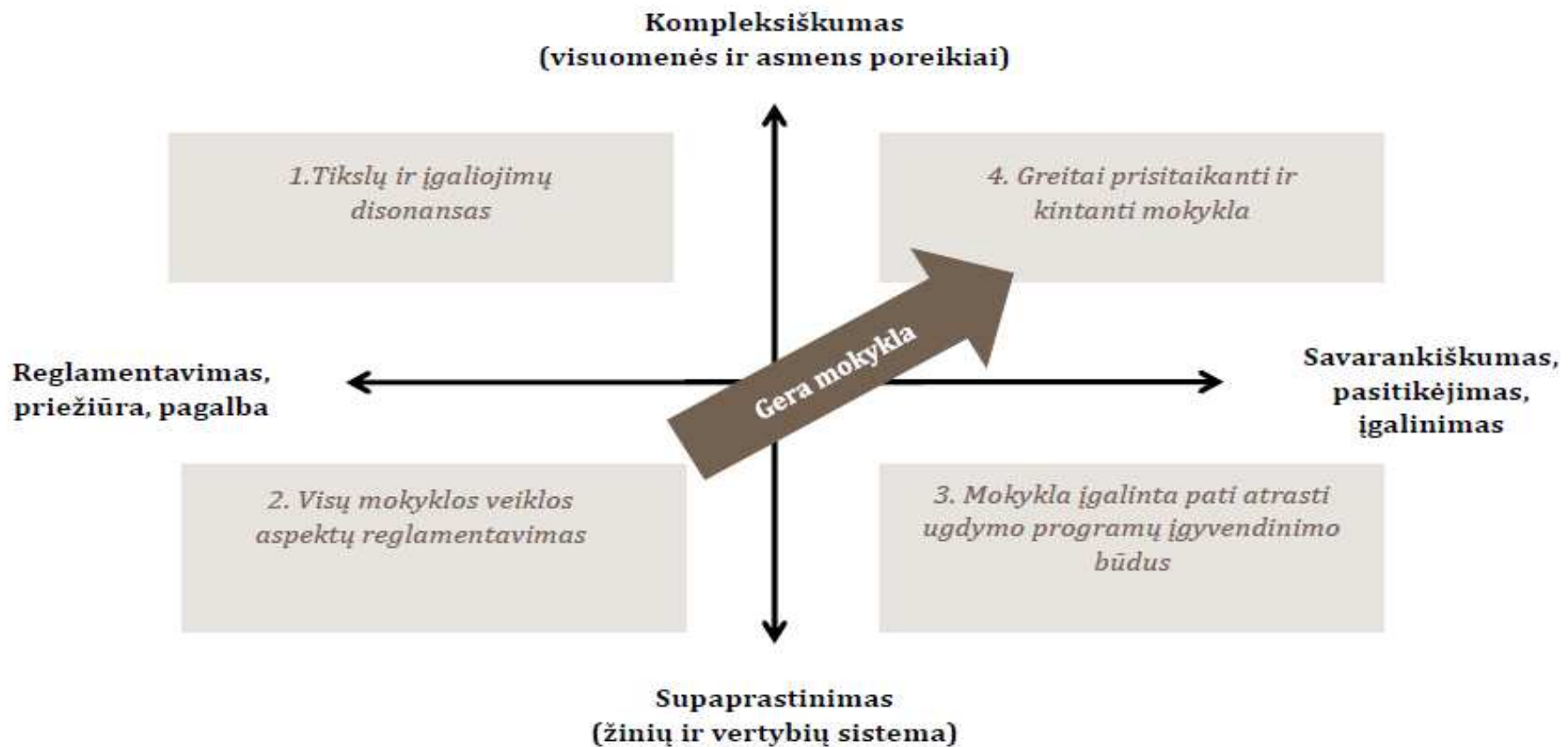
Sritis	Požymiai
Mokytojai	<ul style="list-style-type: none"> Aukštas mokytojų profesionalumo lygis; Mokytojams suteikiama <u>pedagoginė laisvė</u>: jie gali patys pasirinkti mokymo metodus, vadovėlius, kurti individualias vertinimo sistemas.
Mokymosi būdai	<ul style="list-style-type: none"> Dėmesys <u>individualiems mokinio poreikiams</u> ir diferenciacijai; Skatinamas savarankiškas darbo organizavimas ir laiko planavimas; Vykdoma ankstyvoji intervencija.
Mokymosi rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> Pasiekimai skatinami ne konkurencijos, o bendradarbiavimo principu; Vykdomas <u>grįžtamasis ryšys</u> individualių pokalbių su mokytoju pavidalu, vykdomas bendraklasių vertinimas.
Infrastruktūra	<ul style="list-style-type: none"> Mokykla turi būti <u>gerai įrengta</u>, turėti visas mokymui reikalingas priemones ir medžiagą.

Studija

Samprata (teorinės prielaidos)

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

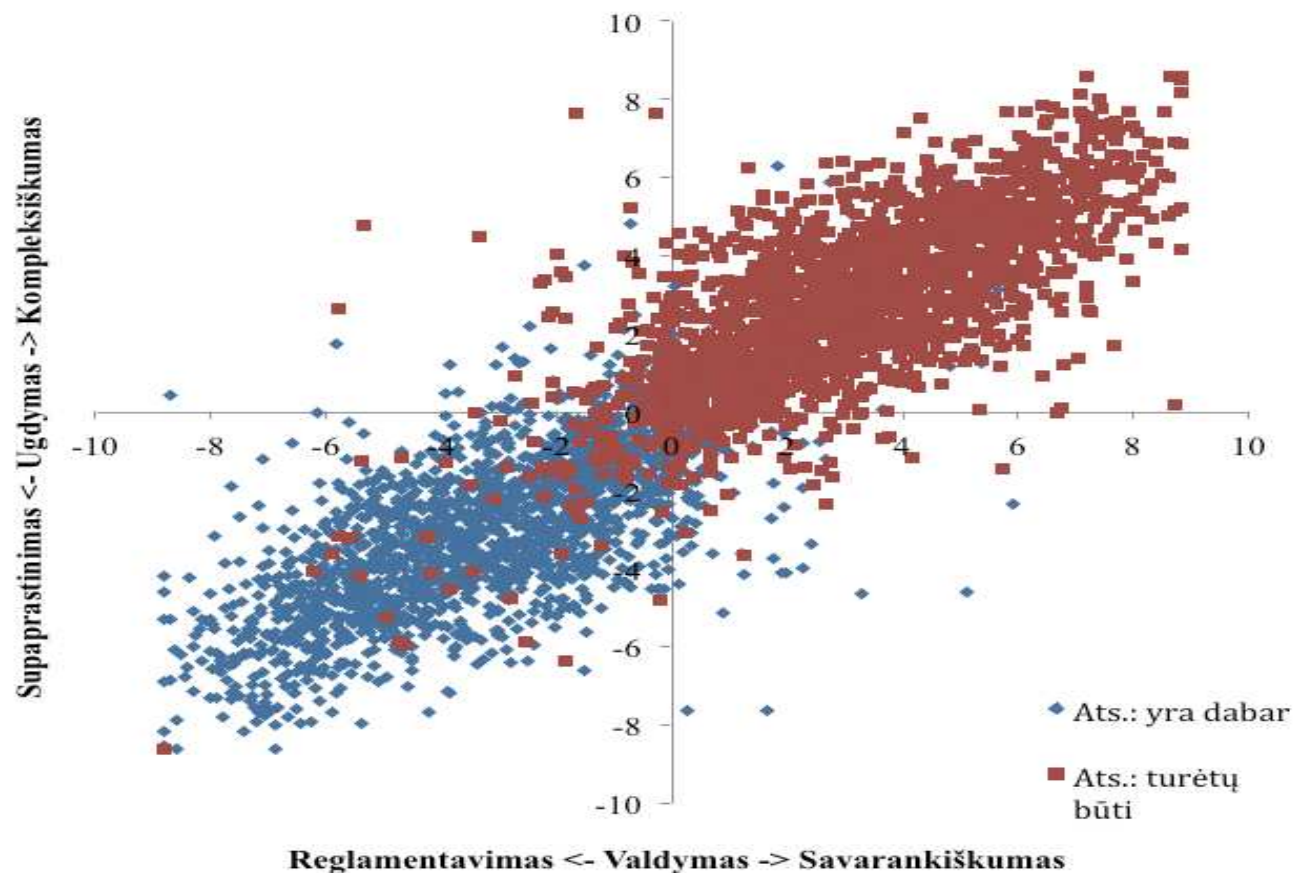

Studija

Vizija (švietimo dalyvių lūkesčiai)

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Studija

Susitarimai (rekomendacijos)

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

	Kriterijus	Įgyvendinimo alternatyva	
1	Tikslas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atpažinti geras mokyklas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atpažinti silpniausias mokyklas ir pakelti apatinę kartelę
2	Laikas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gera mokykla šiandien 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gera mokykla rytoj
3	Kryptis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iš viršaus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iš apačios
4	Procesas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valstybė centralizuotai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bendruomenė
5	Vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiksuotas momentas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Progresas
6	Rodikliai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompleksinė vertinimo sistema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Itin ribotas skaičius (2-3 rodikliai)

Studija

Geometrinė interpretacija

Atkarpa, kuri turi kryptį.

Užduotis: įvertinus išorinius ir vidinius veiksnius pabandyti pažymėti šioje atkarpoje tam tikrą laikotarpį, t.y. padėti tašką:

- tarp **reglamentavimo ir autonomijos,**
- tarp **kontroliavimo ir pasitikėjimo,**
- tarp **reprodukavimo ir transformacijos,**
- tarp **tradicijos ir modernizmo ir pan.**

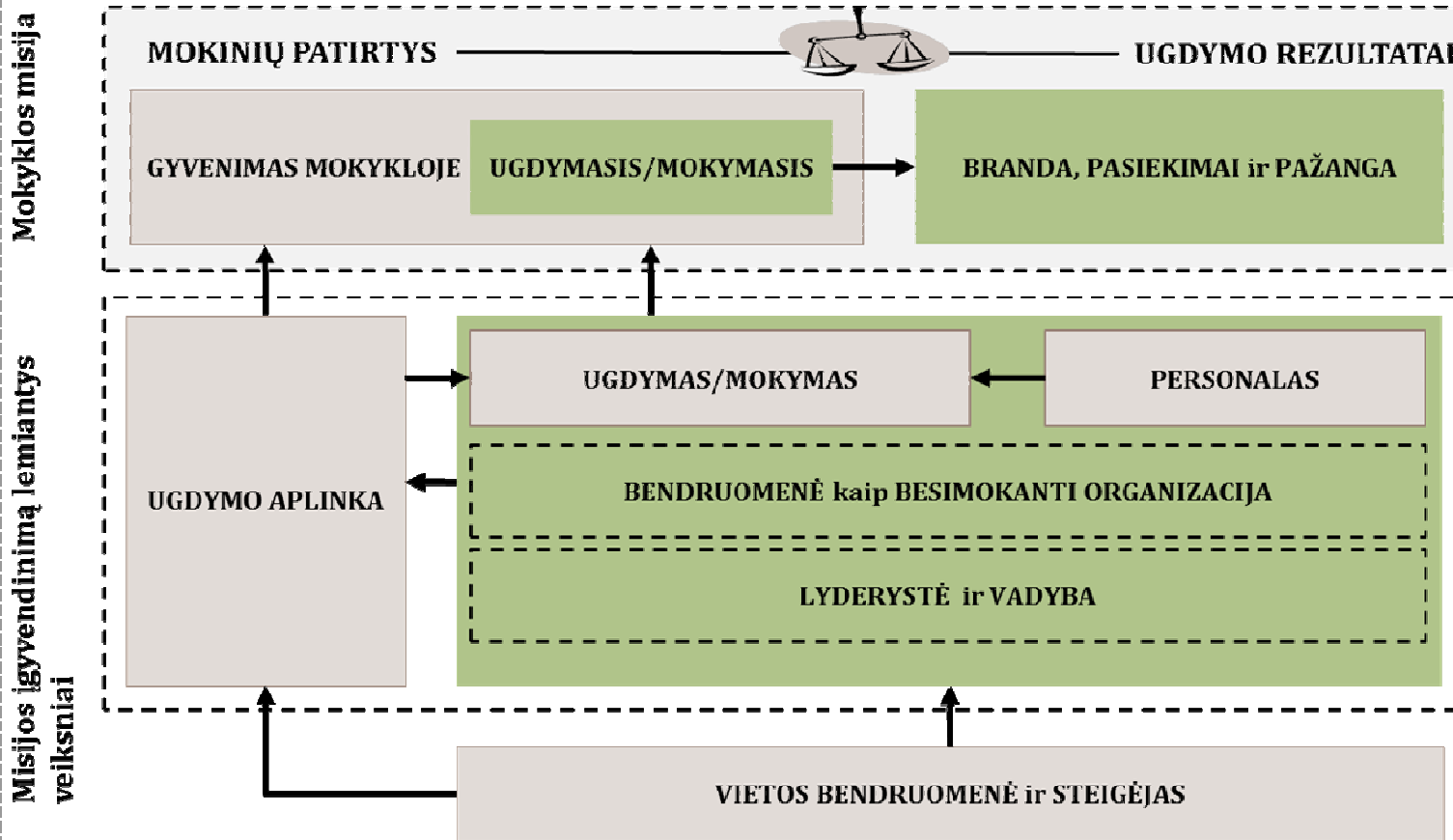
Saikas: didesnioji dalis būtų ne per didelė, o mažesnioji būtų ne per maža.

Samprata

Lietuvos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Gera mokykla -

prasmės,
atradimų ir
mokymosi
sėkmės
siekianti,
bendruomenės
susitarimais
savo veiklą
grindžianti
mokykla.

Požymiai

Lietuvos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

SRITIS	APIBŪDINIMAS
Asmenybės augimas	Asmenybinė branda; Mokymosi pasiekimai; Mokymosi pažanga
Saviraiškus dalyvavimas mokyklos gyvenime	Mokinių savijauta; Bendruomeniškumas; Savivalda; Veiklos, įvykiai, nuotyčiai
Dialogiškas ir tyrinėjantis ugdymasis/mokymasis	Įdomus ir auginantis; Atviras ir patirtinis; Personalizuotas ir savivaldus; Kontekstualus/aktualus
Paremiantis mokymąsi ugdymas ir mokymas	Tikslingas; Įvairus įvairiems; Lankstus; Partneriškas
Darbuotojai – asmenybių įvairovė	Nuostatų pozityvumas; Profesionalumas; Asmeninis tobulėjimas; Subalansuotas kolektyvas

Požymiai

Lietuvos geros mokyklos modelis

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

SRITIS	APIBŪDINIMAS
Besimokanti bendruomenė	<p>Mokymasis su kitais ir iš kitų; Sutelktumas; Refleksyvumas; Mokymosi skatinimas; Organizacijos atvirumas pasauliui</p>
Lyderystė ir įgalinanti vadyba	<p>Aiški, vienijanti, įkvepianti vizija; Dialogo ir susitarimų kultūra; Pa(si)dalinta lyderystė; Veiksmingas administravimas; Kūrybiškumas ir valia veikti</p>
Dinamiška ir atvira ugdymo aplinka	<p>Klasės be sienų; Mokymąsi stimuliuojanti aplinka; Mokinių indėlis kuriant aplinką; Virtuali aplinka</p>
Įsipareigojusi vietos bendruomenė ir steigėjas	<p>Strateguojanti; Drąsinanti; Remianti ir pasitikinti</p>

Aktualu

Rodikliai, diskusijos, politinis sprendimas

Patvirtinta Lietuvos pažangos strategija, kurios centre - atviras, kūrybingas, atsakingas žmogus

Svarstoma Valstybės švietimo strategija, kuri turi tapti tvariu pagrindu valstybės gerovės kėlimui, veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, valstybės ir pasaulio ateitį

Ateities kūrimo kontekste mokyklos veidas yra labai svarbus.

Kokios geros mokyklos link?

KVIETIMAS

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Gruodžio 5 – 6 dienomis Vilniuje skirti dalį brangaus laiko diskusijoms ir susitarimams dėl: mokyklos lygmens stebėsenos rodiklių, kokybės vertinimo, pripažinimo ir skatinimo sistemos, pažangos ataskaitų ir veiklos tobulinimo.

„Visų pirma, mokykla turi tapti ne objektu, kurį tvarko kas nors iš šalies, o subjektu – veikėju, turinčiu savo veidą, tradicijas, tempus“

Habil. dr. Meilė Lukšienė